

УДК 821.161.2-23:398

**Антоніна АНІСТРАТЕНКО,
Антоній МОЙСЕЙ,**
ВДНЗ України «Буковинський державний
медичний університет», Чернівці (Україна)

**Antonina ANISTRATENKO,
Antoni MOYSEY**
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»,
Chernivtsi (Ukraine),
oirak@bsmu.edu.ua
ORCID ID 0000-0003-1984-4441
antoniimoisei@bsmu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0001-5295-2271

**ФУНКЦІОНУВАННЯ БАЗОВИХ
МІФОЛОГЕМ У НАРОДНІЙ
ОБРЯДОВОСТІ ТА ЇХ
ТРАНСФОРМАЦІЯ У СУЧАСНІЙ
УКРАЇНСЬКІЙ ДРАМІ**

**FUNCTIONING OF THE BASIC
MYTHOLOGEMS IN NATIONAL
RITUALS AND THEIR
TRANSFORMATION IN MODERN
UKRAINIAN DRAMA**

Ключевые слова: *мифологема, архетип, концепт, народный обряд, авторцепция, литературный концепт-маркер, функциональное пространство мифологеми, жанровая схема драматического произведения.*

Анистратенко Антонина, Мойсей Антоний. Функционирование базовых мифологем в народных обрядах и их трансформация в современной украинской драме.

В статье рассматриваются мифологеми (результаты расщепленного мифа в сознании индивида, который находится в дискурсе определенной национальной памяти), представляющие национальную картину мира, а также основные концепты мировоззрения (результат трансформации архетипных структур). Их функционирование сравнивается в фактическом контексте: народных обрядов.

Вступ. Творення смислу буття передбачає дистанціювання від минулого та фактів, збережених пам'яттю. Але глибина минулого незмірна і незапам'ятна (*immemorial* – англ.), а отже, „незапам'ятовувана” (*unvordenklich* – нім.), настільки ж недосяжна, як і сучасність, що минає. З цієї причини, суспільства творять міфічні горизонти. Саме в цій перспективі можна оцінити важливість пам'яті, якої вимагає протяжність корпусу історії, що збільшується завдяки своїм локальним актуалізаціям. Битви за пам'ять вписуються в ці традиції, розділяючи народи, що визначають наново свою ідентичність.

Хоча історичне пізнання просувається вперед та підноситься в суспільстві на досі небачений рівень точності, воно залишається просякнуте заборонами, політично мотивованим забуванням та вимушеною міфотворчістю. Останнім оплотом збереження національної пам'яті від зазіхань новітніх чи давніх історичних міфів залишається пам'ять роду, яку забезпечує народна обрядовість та відтворювана сукупність ритуальних дій, пов'язаних з тими чи тими подіями історії, які нашарувалися на мифологеми, закорінені ще в дорелігійні часи історичного розвитку народу. Проте, не тільки фольклор виступає засобом збереження, трансформації та передавання національної пам'яті. У художній літературі як вияві нематеріальної культури людства і нації, у сукупності жанрів фентезі,

криптоісторії, *political fiction*, альтернативної історії, національна історіографія сконденсована і прихована під жанровою завісою фантастичного елементу та гумору. Втрачена, забута, нереалізована вповні або заборонена історична реальність, що не була, на думку письменника, достатньою мірою відображена в «офіційній» національній історіографії, здобуває в історичній прозі, що має жанрову матрицю фантастичного літературного різновиду, своє «друге дихання».

Метою статті є виявлення шляхів і засобів трансформації системних архетипів та мифологем, що функціонують у містичних обрядах і драматичних діях українців і, зокрема, буковинців, у концепти історично-понятійного поля сучасної української драми в контексті збереження і відтворення історичної пам'яті.

Джерельною базою є попередні наукові дослідження авторів статті у полі етнографії, історії культури та літературознавства, тексти зразків сучасних українських драматичних творів.

Основна частина. Спроби проникнути у певні аспекти духовного життя буковинського селянина, як-от міфічні уявлення про природу, охарактеризувати їх з боку наукового світогляду, неминуче приводять дослідника до понять міф, мифологема, архетип та концепт. Природа і значення цих понять неодноразово ставали об'єктами досліджень гуманітаристики. Найбільш близькими до нашого розуміння та сфери викорис-

тання є праці Н. Фрая, Р. Нича, С. Андрусів, Т. Гундорової, В. Агеєвої. Отже, міф акумулює компоненти картину світу та її генези у людського суспільства дорелігійного світогляду. Так трактує поняття прийнята історіографія культури. Відтак, розщеплення міфу у людській свідомості релігійного, а пізніше, - наукового світогляду, веде до утворення міфологеми: залишку певних компонентів міфу, що припинив своє гносеологічне та емпіричне функціонування у картині світу, проте залишився у свідомості незмінним формально, проте із реліктовим за змістом у просторі буття.

С. Андрусів у своїй праці „Модус національної ідентичності: Львівський текст 30–х рр. ХХ ст”, 2000 р. оприлюднює таку думку про перехід від міфу до міфологеми і переносить вказану схему на співвідношення архетипів і концептів, власне, визначає трансформацію світових архетипів у комплекси позитивних концептів.

Отже, у сучасних літературних творах маємо справу з міфологемами, як компонентами розщепленого міфу та концептами – елементами трансформованих архетипів.

Шлях драми як театрального мистецтва і як роду літератури тісно пов'язаний із міфом і архетипами. Українська драма генезою поєднується з народно-обрядовим циклом, зокрема вертепом, як живим, так і ляльковим. Вертеп (*давньосл.* печера) – народний ляльковий театр, різновид шкільної драми. Ляльковий вертеп відомий ще з часів Київської Русі¹.

«Архаїчне театральне мистецтво розвивалося від матеріальних міфів, фантастичного сприйняття природи до реалізації зображення людини і відображення соціального життя, від магії до мистецтва»². Всі згадані прояви представляють інтерес тією мірою, якою елементи архаїчного театрального мистецтва – імітаційні дієства та маски – виникають, розвиваються і стають джерелами народного театрального мистецтва або перевтілюються на символи і церемоніальні умовності.

Жанрові схеми вертепних драм лягли в основу класичної української драми. Пізніше, вплив європейського модернізму докорінно змінив її формальний вимір в Україні, проте фольклорний вплив на рівні міфологем та концептів зберігся, а в сучасній постмодерній період прибрав нової якості: концептуально-символьні структури водночас мають значення художніх засобів, жанрових компонентів та на змістовому рівні – грають роль національно-ментальних проявників, елементів ідентичності, що співвідносять текст і читача, виносячи обох на рівень авторцепції.

Простеживши у сучасній драмі вияви та роль художніх засобів постмодернізму (іронія, часова

інверсія чи зсув, алюзії на фольклорні твори, класичні драми, специфічний розмовно-художній ономастикон, нашарування текстових утворень різних жанрових, видових форм та ін.) і неомодернізму (зв'язок з драмою європейського модернізму, звернення до міфології, фольклору та історії, описовий натуралізм, тяжіння формальних ознак над змістовими елементами фабули тощо), вбачаємо вплив концептів і міфологем, що генетично походять з вертепу, в який вони прийшли з магічно-обрядових дій народного (аграрного) календаря. Зокрема, ідеться про концепти «вода», «сонце», міфологеми «дерево», «птаха», «хата», «земля», «мати», архетипи «часу», «домівки» (простору).

У первісному – міфічному – значенні дерево «жива істота, лісові сили розуміють його мову, брати сире дерево з лісу не годиться, бо воно живе (лісовик розсердиться і помститься)»³. Сакральний смисл міфологеми – життя. Дерево символізує не просто життя в значенні існування в часі, а життєву трансформацію, зв'язок із родом, пам'яттю роду.

«Магічні обряди, мантика, віра у прикмети складають найбільш стійкий стрижень корінних архетипних звичаїв»⁴, найдавніші з яких пов'язані з рослинами та деревами, що яскраво відображено в магічно-обрядових діях.

В українців Буковини побутував обряд ворожіння на долю, що генетично пов'язаний з міфологемою «дерево». У різних місцевостях дівчата зривали вишневі гілки в дні різних календарних дат. Якщо гілки були покладені у воду на св. Андрія, ворожили за тим, чи розквітнуть вони до Різдва чи Нового року; ті, що на св. Катерини, – до Різдва, св. Василя чи Великодня; ті, що на Різдво, – до весни. Українки вважали: якщо гілочки розпустяться до визначеного дня, – то вони протягом року вийдуть заміж. Варто зазначити, що подібні дієства з пагінцями вишні напередодні св. Катерини відомі на всій території України.⁵

Розквітле дерево символізує продовження життя роду – створення нової сім'ї. Нищення дерева у сучасній українській драмі відповідає руйнуванню сакруму людського життя, розриванню людиною зв'язку зі своєю душею, втраті гідності, моральній загибелі: «Де я? (сердито) Та краще не питай! На краю світу!.. Бобик краде ліс, а я помагаю! От що я роблю! Ти ж знаєш мого божевільного чоловіка. Він хоче слави»⁶ - повідомляє молода жінка Роколана Куриця по телефону. З монологу героїні зрозуміло, що вона у своєму юному віці вже встигла втратити природну віру в життя, прибрала апломбу та цинізму.

Первинні, тобто сакральні, архетипи смерті

та величі діалектично пов'язані між собою. При цьому, архетип смерті амбівалентний. Залежно від зовнішнього контексту виявляється співвіднесення його з протообразами величі, пам'яті, пошани або, у чистому вияві, архетип смерті координується й протиставляється антиномічним архетипом життя й може бути визначений як затухання життя, зупинка руху, догматизація віри, крах надій і т. п.

Позитивним символом відродження, переродження, потойбічного життя в літературі є міфологема «птаха» або «пташка». Давня міфологія засвідчує віру в те, що птахи створили світ. Протозначення його закорінене у понятті «вирій» або «ирій»: «з птахами пов'язана незліченна кількість народних легенд, прислів'їв, приказок, казок, особливо люблять в народі перелітних птахів, які прилітають з вирію-раю»⁷, вони сприймаються вісниками весни, приплоду, врожаю, добра, здоров'я і щастя. Також міфологема «птаха» має міфічне уявлення про те, що душі дідів-прадівів вселяються у птахів і, прилітаючи до родичів, намагаються їх застерегти від зла.

У драмі Неди Нежданової «Угода з ангелом» серед дійових осіб присутня дівчина-ангел, яка протягом дій п'єси рятує інших персонажів від наслідків їхніх вчинків. У епілозі дівчина-ангел перетворюється на пташку: «Ніч. Ден приходить на міст і чекає на дівчину-Ангела. Її немає. Він знаходить пір'їнку. – А коли ангели втрачають пір'я, їм боляче чи ні?»⁸.

Допомога птахів людям прослідковується також у магічно-ритуальних діях українців та східнороманського населення Буковини. Зокрема, у дівочих ворожіннях. Ворожіння за поведінкою домашньої птиці відбувався наступним чином: кожна дівчина насипала в свій кухоль трохи пшениці чи іншого зерна. Запускали півня, який клював зернини з кухлів. Черговість клювання свідчила про порядок, за яким дівчата вийдуть заміж. Якщо півень оминав чийось посудину, вірили, що в тому році дівчина не візьме шлюб.

Дещо інакше ворожили за поведінкою півня у Купці, на Глибоччині. Дівчата опівночі підходили до нього і приповідали: «Когуте, когутеньку, заспівай нам голубеньку. Скажи мені, коли я вийду заміж і де мій суджений?»⁹. Ворожили за тим, скільки разів він проспівав – через стільки років вийде заміж, у якій стороні найбільше було чути його спів – у тому напрямку проживає майбутній чоловік.

Ще один ритуал, в якому півень є головним віщуном, записаний у Стрільцях Новоселицького району. Згідно з ним, дві-три дівчини на світанку на св. Андрія йшли на околицю села і по черзі тримали півня у руках. В який бік він пове-

рне голову – звідти, вважалось, прийде наречений.

Містична роль птахів у віруваннях буковинців не обмежувалась мантікою. Птахові приписувалась магічна здатність впливати на майбутнє. У літературі міфологеми зберегли саме цю сакральну роль птаха. Концептуально птах стає виконавцем магічної волі.

Заклинання для «успішного одруження» задокументоване у 1981 р. у Чернівцях Д. Ковальчуком (респондент: Вероніка Тома, 1912 р. н.). У ньому дівчина зверталася до *диявола*, за допомогою якого намагалися приворожити коханого: «Сад дев'ятикутний, / Птах дев'ятидзьобий, / З дев'ятьма летючими крилами, / З дев'ятьма ходячими ногами, / Я рухаю озеро, / Озеро рухає рака, / Рак рухає диявола, / Диявол рухає долю; / Щоб мене взяв гарний хлопець, / Працьовитий і тямущий; / Де б не ходив, / До мене прийде, / Де б не бродив, / Мене шукатиме»¹⁰. У цьому тексті бачимо поєднання кількох базових архетипів, концептів і міфологем, очевидно, для підсилення ефекту замовляння. Концепти «птаха», «вода», «дерево», архетип «долі» посилені тут уживанням сакрального числа дев'ять, що повторено тричі.

Глибоким архетипом із численними концептами є вода. Символ життя і смерті, пам'яті, трансформації. Вода в українських віруваннях та обрядовості має багато іпостасей. Глибока вода – символ розуму і безпеки, каламутна вода – символ суму, горя, зоряна вода – та, що простояла ніч під зорями – набирає лікувальних властивостей та магічних здатностей. Обливання водою – магічний ритуал віншування щастя-долі.

«Води. Тіло просить води. Води і чистої. Хочеться очиститись. Колись моя найдорожча бабуся розповідала, що ще малою цілих три дні обмивалася водою»¹¹ - розповідає героїня драми Олега Миколайчука-Низовця. У рік голодомору померли всі родичі дівчини і вона вирішила змити з себе усю скверну і нізачо не потрапити до льоху, де вже лежала її родина. Дівчина вирішила після трьох днів купелі піти до лісу помирати. Але в лісі дівчина знайшла дикий мед, який врятував життя їй та її братикові. Так, вода виступає бар'єром, що не допустив смерті людини, очистивши її від страху.

Чудодійною і магічною вважалася непочата, жива, мертва, німа, йорданська, зв'язуюча, зустрінута, заговорена, заворожена вода. З них найчастіше застосовуваною у ворожильній обрядовості відданиць була непочата вода. Подекуди дівчата витягували з криниці відро води, яку потім виливали на себе, вимовляючи при цьому: «Не витягую воду, а витягую танці й щастя, честь і добру волю». Метою дійства було

«зняття з себе чар, насланих на них протягом року»¹².

Які процеси в літературі відбулися в перерозкладі жанрів та їхній відголосок в драмі, читаємо в працях з літературної генеалогії¹³. Що ж стосується власне української сучасної драми, то своєрідною рисою цього різновиду в нашій літературі, яка суголосна драмі в Західній Європі, міфологізація історії в глобальному та локальному значенні цього терміна. Своєрідний порятунок від „консервування” в європейській літературі реалізує міф. В українській сучасній літературній практиці відбувається повторна міфілогізація, тобто створення новітнього міфу на ґрунті міфологеми історіографії, про що побіжно зауважує в монографічній праці Т. Бовсунівська.

Архетипи хати та жінки-берегині, як і архетип води, пов'язані з сакральним уявленням про рід, родину, пристанище людини, прижиттєве та посмертне. Отже, хата в картині світу українця виступає моделлю «собі-світу», життєвого простору.

Однак, вказані архетипи можуть виконувати руйнівну дію, як це зобразив М. Коцюбинський у повісті „Fata morgana”, іноді втілюють „амбівалентні тенденції: Велика Мати, Змій, Вогонь, Вода тощо”¹⁴.

Реалізація архетипів хати й жінки-берегині збігається з прямим вираженням самого протосимволу: Земля, Ліс, Ріка – життєвий простір. Вихід за зазначену життєву територію, загарбницький інстинкт виводить особу з-під протекторату жінки-берегині, цієї „хати”, тому, не маючи змоги створити та зберегти родинне коло, знищивши власну дитину, жінка Олега Миколайчука-Низовця. помирає.

Архетип – це наскрізний первинний символ колективної свідомості. Якщо виводити це поняття поза межі національної картини світу і розглядати на рівні цивілізаційному, тоді на тлі найзагальніших образів проявляється архетип часу. Порівняно з такими архетипами, як земля, вода, вогонь, повітря, добро, зло, матір, батько, сила, ворог, дім, архетип часу „молодший”, тобто пізніший.

Якщо співвідносити його з певним функціональним розумінням часу, то темпоральний архетип відповідає філософському сприйманню часу. В літературі архетип часу реалізується не в первинному його значенні – абстрактної часовості.

Поняття часу виступає категорією людського життя та мірою більшості понять. Історичний та культурний час більше пов'язані з епохами в житті людства, ніж із властивостями часу, як категорії фізичної, психологічної чи філософської. Тому, залежно від вагомості подій у них,

соціальні відтинки часу можуть „розширюватись” чи „звужуватись”, так, що в людському сприйнятті час „пришвидшується” чи „сповільнюється”.

Час у літературному творі завжди відмінний від об'єктивного часу і характеризується такими властивостями, як наочність, функціональність, стабільність, завершеність та скінченність, багатовекторність й, зрештою, - вторинність, відносно простору.

Прикладом втілення „абсолютного часу” в літературі можуть служити твори сюрреалістів, постмодерністів та неомодерністів. Наприклад, роман нобеліата Г. Г. Маркеса „Сто років самотності”. Для увиразнення античного уявлення про час, яким послуговується автор, маємо змінену специфічну панораму простору й подієвого ряду, який стає циклічним, позбавленим докорінної зміни та невідворотним й вічно повторюваним водночас. У сучасній українській літературі також використовується прийом «абсолютного часу», який був використаний В. Кожелянком у драматичному творі «Лізікава».

«Важливою рисою архетипного часу вважаємо ту, що виводить його з площини дуальності, маємо на увазі, що темпоральному архетипу немає протиставлення, антонімічної пари. Він такої й не потребує. Помилково вважати антиподом часу – простір. Ототожнювати їх або поєднувати так само недоцільно, якщо йдеться про архетипи»¹⁵.

І нарешті останньою загальною характеристикою архетипу часу є його прив'язаність до теперішнього (яку іноді розглядають як нерухомість, спрямованість на вічне тривання). Це наріжний камінь реалізації архетипу часу в літературі. Літературний твір завжди творить історію, тож архетип часу проходить зміни для такого перетворення – інтерпретацію.

Висновки. Розглянувши базові міфологеми та концепти у їх фактичному функціонуванні: у народній обрядовості та в літературній драмі, бачимо, що за змістовим і символічним значенням вони в обох дискурсах – літературному та народно-обрядовому – виступають у подібному, відтворюваному сенсі. Внутрішня структурна форма концепта, як трансформованого архетипа, міфологеми, як розщепленого міфу, зберігається, незалежно від контексту використання. Отже стала за формою, відтворювана за змістом поняттєво-семантична одиниця відіграє роль жанрового елемента (для неомодерністських та постмодерністських творів) і містить модус історико-культурного буття, тобто авторецептивний компонент.

Reference:

- ¹ Literaturoznavcha ency'klopediya: U dvox tomax [Tekst] /Avt.–uklad. Yu. I. Kovaliv. – T. 1. – K.: V. Cz. Akademiya, 2007. – S.168.
- ² Mojsej A.A. Agrarni zvy'chayi ta obryady' u narodnomu kalendari sxidnoromans'kogo naselennya Bukovy'ny'. – Chernivci: «Druk Art», 2010. – S. 151.
- ³ Zhajvoronok V. V. Znaky' ukrajins'koyi etnokul'tury': Slovny'k-dovidny'. – K.: Dovira, 2006. – S. 175.
- ⁴ Mojsej A.A. Magiya i manty'ka u narodnomu kalendari sxidnoromans'kogo naselennya Bukovy'ny'. – Chernivci, 2008. – S. 206.
- ⁵ Tam samo, S. 207-208.
- ⁶ Dany'lenko V. Groshi dlya Jonesko // 13 suchasny'x ukrajins'ky'x p'yes / uporyad. Kozachuk N. – K.: Presa Ukrayiny', 2013. – S. 82.
- ⁷ Zhajvoronok V. V. Znaky' ukrajins'koyi etnokul'tury': Slovny'k-dovidny'. – K.: Dovira, 2006. – S. 489.
- ⁸ Neda Nezhdana Ugoda z angelom // 13 suchasny'x ukrajins'ky'x p'yes / uporyad. Kozachuk N. – K.: Pre-Presa Ukrayiny', 2013. – S. 492.
- ⁹ Mojsej A.A. Magiya i manty'ka u narodnomu kalendari sxidnoromans'kogo naselennya Bukovy'ny'. – Chernivci, 2008. – S. 218-219.
- ¹⁰ Tam samo, S. 234.
- ¹¹ My'kolajchuk-Ny'zovecz' O. Dy'ky'j med u rik Chor-Chornogo Pivnya// 13 suchasny'x ukrajins'ky'x p'yes / uporyad. Kozachuk N. – K.: Presa Ukrayiny', 2013. – S. 362.
- ¹² Mojsej A.A. Magiya i manty'ka u narodnomu kalendari sxidnoromans'kogo naselennya Bukovy'ny'. – Chernivci, 2008. – S. 203.
- ¹³ Bernads'ka N. Ukrajins'ky'j roman: teorety'chni problemy' i zhanrova evolyuciya [Tekst] / N. Bernad-Bernads'ka. – K.: Akademvy'dav, 2004. – 368 s., Bovsuniv'ska T. Kognity'vna zhanrologiya i poet-poety'ka. Monografiya [Tekst] / T. V. Bovsuniv'ska. – K.: VPCz „Ky'yivs'ky'j universy'tet", 2010. – 180 s.,
- ¹⁴ Literaturoznavcha ency'klopediya: U dvox tomax [Tekst] /Avt.–uklad. Yu. I. Kovaliv. – T. 1. – K.: V. Cz. Akademiya, 2007. – S.97.
- ¹⁵ Anistratenko A. V. Spogad pro majbutnye: tvorchist' V. Kozhelyanka v suchasny'x kontekstax / A. V. Anistratenko-Anistratenko [Tekst]. – Chernivci : Misto, 2013. – 136 s.

Antonina Anistratenko, Antoniy Moysey. Functioning of basic mythologemes in national rituals and their transformation in the modern Ukrainian drama.

While historical knowledge moving forward and raised in the community to unprecedented level of accuracy, it is steeped in taboos, politically motivated forced forgetting and myth-making. The last bastion of preserving the national memory is family memorial story, as an ancient historical single myths, which provides traditional rites and reproducible set of ritual associated with certain events of those stories and historical development of the people.

The article deals with identify ways and sence of transforming the system of archetypes and mythologemes

in mystical rituals and Ukrainian drama. The concept of historical and conceptual field of modern Ukrainian drama in the context of preservation and reproduction of historical memory is another one object of our research.

Genre scheme “vertep-dramas” formed the basis for the classical Ukrainian drama. The express of European modernism changed its formal dimension in Ukraine, but the traditional myths and concepts was remained and removed in modern postmodern period to the new quality: conceptual and symbolic structures review an important artistic role. Genre components and the semantic level playing the role of national mental developers and identity elements for bringing the text and the reader into the autoreception level.

Conceptual-semantic unit has function here as a genre element (for neomodern arts and postmodern works) and it includes historical and cultural codes for open there own receptive components.

Key words: *mythology, archetype, concept, traditional rite, autoreception, literary marker, functional space of the mythologemes,*

Аністратенко Антоніна – к. філол. н., викладач кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет». Коло наукових інтересів: сучасний арт-процес України, Польщі, Німеччини, Австрії, Швеції. Автор 72 наукових праць, статей, розвідок, у тому числі 2 монографій.

Anistratenko Antonina – PHD, lecturer of the Department of Social Sciences and Ukrainian Studies, Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University». Research interests: modern art process in Ukraine, Poland, Germany, Austria and Sweden. Author of 72 scientific publications including 2 monographs.

Мойсей Антоній – д. істор. н., проф., завідувач кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет». Коло наукових інтересів: історія української культури, історія України, традиційна культура населення Буковини, взаємовпливи в сфері традиційної культури українського та східнороманського населення Буковини, процеси етнокультурної ідентичності в прикордонних регіонах. Автор 175 наукових праць, в тому числі 5-х монографій.

Moysey Antoniy – Doctor of Historical Sciences, Chief of the Department of Social Sciences and Ukrainian Studies in Higher State Educational Establishment of Ukraine «Bukovinian State Medical University». Research interests: history of Ukrainian culture, history of Ukraine, traditional culture of Ukrainian population, interplay in area of traditional culture of Ukrainian and eastromanian population of Bukovina, processes of ethnocultural identity in border regions. Author of 175 scientific publications including 5 monographs.

Received 15.02.2016

Advance Acces Publisher: April 2016

© A. Anistratenko, A. Moysey, 2016